

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

174. Skärkinds nya kyrka, Skärkinds hd.

Pl. LVIII. Fig. 4.

Litteratur: S. Bugge, *Rök-sten* II, s. 10.

Fragmentets längd är 36 cm, bredden c. 35 cm, tjockleken 21 cm. Den övre raden är bevarad i hela sin bredd 19,5 cm, av den nedre är 14 cm i behåll. Runorna tillhöra kortkvisttypen. Ämnet är rödaktig gråsten.

A) Övre raden: 1 tyckes vara bistaven till **u** i skadans kant, vilket dock är osäkert. 2 är **þ b**, staven 19 cm, bistavarna 2,5 cm, med samma riktning som på **þ o**. 2 **þ l**, staven 20 cm, bistaven blott 4 cm, i 3 4 **a** äro måtten desamma. 4 är **s**, ett 11,5 cm långt streck från övre linien, följt av ett skiljetecken med tre punkter över varandra. 5 är *** h**, staven är i behåll blott nedom bistavarnes utgångspunkt och 2 cm ovan, bistavarne till vänster äro fullständigt i behåll, till höger till större delen avflagade, bistavarne sitta lågt på staven mitt emellan skiljetecknets två nedre punkter, 8 cm nedifrån.

B) Nedre raden: 6 är troligen bistav till **u**, börjande ungefär mitt i raden. 7 är **s**, ett 7,5 cm långt streck uppifrån, något böjt åt höger, slutar ungefär mitt i raden. 8 är **u** med bistaven utgående 4 cm nedom stavens topp. 9 **t** med bågformig bistav. Även 10 synes hava varit **u**, blott staven är i behåll och 7 cm av bistaven, som utgår 3 cm från stavens topp.

Inskriften är alltså följande:

a) Övre raden: — **ublas** : **h** — b) Nedre raden: — **usutu** —
5 8

Tydas med säkerhet kan denna återstod av en inskrift icke. Ristningen — **ublas** synes böra utfyllas till [**k**]ublas och fattas som passiv (reflexiv) av verbet **kubla** *kumbla*, men vilken form [**k**]ublas är, kan icke avgöras. Verbet *kumbla* förekommer ock B. 247, L. 624 Igelsta, Söderby-Karl sn, Uppl. Denna inskrift innehåller även delvis kortkvistrunor och börjar: **katil : biarn lit kubla : þita · kiarþi**, vilket väl betyder: 'Kättilbjörn lät sätta minnesmärke på detta gärde'; isl. *kumla* = *merkja*, L. 624 alltså 'förse med märke'. Inskriftens anordning i Ög. 174 påminner om Ög. 117 Slaka och synnerligen lång torde den sålunda icke hava varit. Då enligt Wimmers utredning, DR. IV Ordsamling *kumbl*, detta ord betecknar särskilt 'gravhögen', bör verbet **kumbla* kunna hava haft ungefär samma betydelse som isl. *heggja* 'begrave i Hög'. Vilket ord det följande **h**— påbörjat, kan icke avgöras.

Nedre raden bör hava berättat den avlidnes dödsort, såsom sker på Ög. 10 Kälvesten V. Stenby. På B. 698, L. 968 Ärja, Södm., berättas med fornhärmande förlängning av orden: **uarþi · uti · terebina · i · kalmarna · sutuma** 'blev dräpt ute i Kalmarsund'. Ristningen — **usutu** — påminner mycket därom och måhända har även denna inskrift berättat, att den avlidne föll i strid i ett namngivet sund, vars namns första led slutat på **u**, t. ex. *Alvækio sund* 'Arkösund'. Vilket detta sund i verkligheten varit, kan nu ej utrönas.

Inskriftens översättning kan alltså förmodas hava varit: »— högläggas —. [Han föll i] —sund».

4. Ög. 174. Skärkind.